

Wymiar regionalny procesów industrializacji i dezindustrializacji na przykładzie Gruzji

Cezary Mądry

Czasopismo Geograficzne 2021, tom 90, zeszyt 2
Strony: 405–444 (<https://doi.org/10.12657/czageo-92-17>)
Polskie Towarzystwo Geograficzne
ISSN 0045-9453

Inspiracją do napisania artykułu stały się opinie o dezindustrializacji gospodarki Gruzji. Opracowania te nie zagłębiają się jednak w regionalną strukturę tego procesu. Lukę tę wypełnia niniejsza praca. Jej głównym zadaniem jest identyfikacja zróżnicowania przestrzennego uprzemysłowienia Gruzji i jego zmian. W tym celu: (1) opisano uwarunkowania uprzemysłowienia kraju i dokonano ich periodyzacji; (2) przeprowadzono analizę zróżnicowania przestrzennego poziomu uprzemysłowienia i ich zmian w latach 2006–2020; (3) zbadało poziom koncentracji przestrzennej uprzemysłowienia; (4) dokonano klasyfikacji regionów pod względem stanu uprzemysłowienia i dynamiki jego zmian. Wyniki zinterpretowano, nawiązując m.in. do koncepcji polaryzacji i zależności od ścieżki. Zakres przestrzenny obejmuje Gruzję w podziale administracyjnym pierwszego stopnia z wyłączeniem Abchazji i Osetii Południowej. W pracy wykorzystano metody historyczno-opisowe, matematyczno-statystyczne (iloraz lokalizacji, współczynnik Florence’a, metody analizy skupień – najbliższego sąsiada i inne), kartograficzne i graficzne. Wykazano, że o ile w skali kraju można mówić o ponownym odradzaniu się przemysłu, o tyle w jego niektórych regionach procesy są ukierunkowane odmiennie. Wyróżniono: bieguny rozwojowe, bieguny zastojowe, satelity depresywne, satelity wschodzące, peryferia zastojowe i peryferia depresywne. Wiodąca rola Tbilisi

dopiero w ostatnich latach zaczyna pozytywnie oddziaływać na regiony otaczające, a negatywnie na pozostające w dalszym cieniu stolicy. Wzrasta rola Adżarii (Batumi), które zdystansowało Imeretię (Kutaisi).